

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет мистецтв і моди
Кафедра професійної освіти в сфері технологій та дизайну

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКА**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності С4 Психологія
факультет мистецтв і моди

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Тихомирова Альона Анатоліївна, кандидат психологічних наук,
старший викладач

Схвалено вченою радою факультету мистецтв і моди

від «15» травня 2025 року, протокол № 12

Схвалено науково-методичною радою факультету мистецтв і моди

від «13» травня 2025 року, протокол № 12

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри професійної освіти в сфері технологій та дизайну

Протокол від «7» травня 2025 року № 12

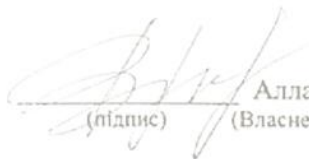
Завідувач кафедри

(підпис)

Алла СЕМЕНОВА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант ОП кафедри професійної
освіти в сфері технологій та дизайну
(повна назва кафедри)

(підпис)

Алла КОЛОДЯЖНА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ	10
3. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	16
4. ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	18
5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	24
ДОДАТКИ	27

ВСТУП

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також збору матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи.

Переддипломна практика покликана підготувати фахівця, який володіє основами теорії психологічної науки і практичними навичками професійної діяльності психолога, здатного вирішувати професійні проблеми у конкретних умовах фахової діяльності. Результатом практики виступає випускна кваліфікаційна (бакалаврська) робота.

Переддипломна практика проводиться на підприємствах, в установах, організаціях різних видів економічної діяльності, у т. ч. освітніх, різних форм власності, а також на кафедрі Професійної освіти в сфері технологій та дизайну (ПОСТД) КНУТД. Керівниками-методистами практики є викладачі кафедри згідно з затвердженим навантаженням.

Зміст переддипломної практики логічно пов'язаний зі змістовним компонентом освітньої програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої спеціальності С4 «Психологія» та відповідає вимогам основної бази практики – закладу вищої освіти, КНУТД.

Головним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системності, безперервності, послідовності навчання здобувачів ПОСТД КНУТД, є наскрізна програма практики та Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в КНУТД. Їх мета полягає у чіткому плануванні та регламентуванні діяльності здобувачів освіти і керівників під час практики та окресленні результатів навчання.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка здобувачів вищої освіти університету є обов'язковим компонентом освітньої програми та має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок і вмінь. Переддипломна практика здобувачів IV курсу освітнього рівня «Бакалавр» для денної та заочної форми навчання спеціальності С4 «Психологія» є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців.

Дані методичні рекомендації до проведення переддипломної практики складені відповідно до наскрізної та робочої програми практики та на підставі Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в КНУТД. Згідно з Положенням про порядок проведення практики переддипломна практика проводиться на четвертому курсі у восьмому навчальному семестрі з відривом від навчання та триває чотири тижні.

Проходження здобувачами практики є важливою складовою професійної підготовки психологів, оскільки забезпечується зв'язок між теоретичною підготовкою майбутніх фахівців та їх практичним професійним становленням. Базою проходження переддипломної практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності С4 «Психологія». Основними базами переддипломної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є підприємства, установи та організації різних видів освітньої діяльності, з якими укладені договори про співпрацю. Закріплення здобувача за тією чи іншою базою переддипломної практики затверджується наказом ректора відповідно до подання додатку до наказу керівника переддипломною практикою від факультету мистецтв і моди КНУТД.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів. Також, згідно з Положенням про організацію і проведення практичної підготовки студентів Київського національного університету технологій та дизайн https://knutd.edu.ua/files/ekts/documents/Polozhennia-pro-organiz-proved-prakt-pidgot-stud_2024.pdf, студенти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу направлення, методичні матеріали (методичні рекомендації, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і

виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;

- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Тривалість практики визначається із розрахунку 1,5 кредити (45 годин) на тиждень.

Мета, предмет і завдання переддипломної практики бакалавра

Загальна мета переддипломної практики – удосконалити професійні вміння та навички на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково-дослідницькою роботою психолога у відповідних установах та організаціях.

В ході вищезазначеної практики в реальних умовах взаємодії з людьми студенти навчаються здійсненню цілеспрямованої психодіагностичної та психокорекційної роботи.

Практика бакалаврів передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Предметом практики є процес спрямованого розвитку і формування особистості в умовах її виховання, навчання, самовдосконалення, а також основам науково-дослідницької роботи психолога у відповідних установах та організаціях.

Загальні завдання переддипломної практики:

- поглиблення та закріплення теоретичних та методичних знань з циклу дисциплін фахової та практичної підготовки, вибіркових – за професійним спрямуванням;
- оволодіння методами наукового дослідження;
- додаткове вивчення літератури з теми дипломної роботи;
- ознайомлення з роботою інших установ практики;
- набування навичок самостійного проведення наукової та методичної роботи.

Індивідуальні завдання практики

1. Поглиблення і конкретизація знань студентів про правила діагностичної, консультативної, експертної, профілактичної, реабілітаційної роботи психолога в організації.
2. Навчання кваліфікованої постановки цілей і завдань психологічного дослідження, формування психологічних висновків і експертних заключень.
3. Освоєння професійної позиції психолога в ході самостійного виконання професійних завдань, поставлених керівником від бази практики.

4. Відпрацювання навичок спостереження і аналізу психологічного розвитку особистості з точки зору сучасної багатоосьової діагностики.
5. Засвоєння на практиці показів та протипоказів до окремих видів профілактичних, корекційних втручань (індивідуальної, групової чи сімейної).
6. Виявлення проблемного поля в професійній діяльності психолога в кризових і надзвичайних ситуаціях.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9 Здатність працювати в команді.

ЗК10 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК12 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 2 Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного

досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК 3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

ФК 4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК 5 Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ФК 9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

ФК10 Здатність дотримуватися норм професійної етики ФК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

ПРН 1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8 Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПРН 11 Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПРН 12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН 13 Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 14 Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН 17 Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН 18 Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

У результаті проходження переддипломної практики здобувач повинен:

знати:

- фундаментальні теоретичні основи психології;
- загально-психологічні фундаментальні проблеми, вирішувані сучасною психологією.
- розуміти складність і неоднозначність процесів психологічного розвитку людини як культурно-історичного суб'єкта, різноманіття його суб'єктивного світу, аналізувати сучасні проблеми розвитку психологічної науки.
- структуру програми психологічного дослідження;
- основні методи діагностичних досліджень;

- етапи проведення психодіагностичного дослідження;
- технологію проведення спостереження;
- технологію розробки анкет психологічного дослідження;
- технологію проведення інтерв'ю;
- специфіку застосування методу тестування у психодіагностичній діяльності психолога.

вміти:

- використовувати психодіагностичні методи психології в дослідницькій і практичній діяльності (загальній та дитячій патопсихології, нейропсихології, психосоматики);
- визначати рівень особистісного й пізнавального розвитку особистості;
- визначати причини девіантної поведінки;
- визначати вікові й життєві кризи та шляхи їхнього подолання;
- складати програму діагностичного дослідження, наводити її обґрунтування;
- володіти сучасним методиками психологічної діагностики;
- встановлювати взаємозв'язки між виявленими в ході психодіагностики феноменами й інтерпретувати одержані дані;
- складати діагностичний висновок за даними дослідження;
- складати документацію дослідження для архіву (протоколи дослідження та інше);
- об'єктивно використовувати психологічні методики діагностики з урахуванням нозологічної і вікової специфіки досліджуваних;
- проводити заходи, метою яких є збереження психологічного здоров'я працівників та профілактика наслідків професійного стресу, пов'язаного з виконанням ними службових обов'язків;
- проводити психодіагностичні заходи з людьми різної вікової та нозологічної специфіки;
- мати навички підготовки та проведення лекційних і тренінгових занять, спрямованих на навчання та формування професійно важливих якостей, психологічних знань, умінь і навичок, а також на зниження психоемоційної напруги працівників;
- виявляти основні психологічні прояви порушень всіх складових когнітивних процесів (сприймання, уваги, пам'яті, мислення, інтелекту), особистісної дезадаптації, міжособистісної комунікативної сфери;
- проводити психологічне консультування працівників і членів організацій;
- володіти методикою математичної і статистичної обробки даних із застосуванням комп'ютерних технологій.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Загальні положення

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також збору матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи.

Переддипломна практика проводиться на підприємствах, в установах, організаціях різних видів освітньої діяльності, у т. ч. освітніх, різних форм власності, а також на кафедрах та лабораторіях університету.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням з керівником, підбирати базу практики і пропонувати її для використання за умови її повної відповідності вимогам щодо баз практики і доцільності в організації на цій базі. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження переддипломної практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри. Самостійно змінювати місце практики здобувач освіти не має права. У разі самостійної зміни місця практики, неприбуття до місця практики без поважних причин означає, що студент не виконав освітньої програми і може бути відрахований з університету.

Якщо за певних, документально підтверджених поважних причин студент не в змозі пройти переддипломну практику у заплановані терміни, у наказі окремим пунктом вказуються терміни позапланової практики для такого здобувача та підстава перенесення термінів практики, або оформляється окремий наказ. Для перенесення термінів проходження практики завчасно повинні бути оформлені відповідні документи. Зміна термінів практики здійснюється за письмовою заявою здобувача освіти на ім'я декана факультету мистецтв і мови за погодженням із завідувачем кафедри та першим проректором. Основними причинами можливого перенесення термінів проходження практики є медичні покази, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, офіційно оформлене стажування за кордоном за направленням університету тощо. З будь-яких причин, не узгоджених з керівництвом, перенесення термінів практики не допускається.

Розподіл здобувачів освіти за базами практики, призначення їм керівників здійснюється за місяць до початку і оформляється наказом щодо розподілу здобувачів освіти згідно баз практик. Тривалість і терміни проходження практики встановлюються згідно з навчальним планом та графіком освітнього процесу.

2.2. Організація проведення переддипломної практики

На підставі укладених договорів, керівники установ, де будуть проходити практику здобувачі освіти, своїм наказом призначають керівників практики від установи (підприємства) із числа провідних фахівців. З цими особами повинен завчасно зустрітися керівник практики від факультету та/або кафедри, щоб ознайомити їх із завданнями практики, скласти план-графік проведення занять і консультацій, конкретизувати обсяг і найменування робіт, які будуть виконувати студенти на своїх робочих місцях, домовитися про надання допомоги студентам у доборі матеріалів, необхідних для виконання програми практики і кваліфікаційної роботи.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій організатор та керівники переддипломної практики повідомляють студентам інформацію про:

- 1) мету та завдання практики;
- 2) тривалість практики;
- 3) місце проходження практики;
- 4) обов'язки студентів-практикантів;
- 5) графік консультацій;
- 6) види робіт, які повинні виконувати практиканти;
- 7) форму звітної документації;
- 8) контроль та критерії оцінювання практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради факультету. На підсумковій конференції організатор та керівники переддипломної практики аналізують якість виконання студентами завдань практики, здобувачі звітуються про проходження практики в установах та висловлюють пропозиції щодо її вдосконалення.

Під час проходження практики здобувач освіти повинен чітко дотримуватись правил внутрішнього розпорядку установи.

Звіт про практику здобувач освіти складає відповідно з графіком її проходження, який узгоджується з керівником практики.

Переддипломна практика здобувача освіти оцінюється за стобальною шкалою і враховується як диференційний залік. Якщо практикант із поважних причин був відсутній в установі більше третини навчальних днів, які

відводяться на проходження практики, або взагалі її не пройшов, для нього визначається новий термін проходження практики. Переддипломна практика, яка оцінена «незадовільно», є академічною заборгованістю.

2.3. Охорона праці під час проходження переддипломної практики

На установчій конференції перед початком практики зі студентами проводиться вступний інструктаж з охорони праці. Його проводить керівник практики.

Перед початком проходження практики практикант зобов'язаний пройти інструктаж з правил техніки безпеки на робочому місці.

За місцем проходження практики здобувачі освіти проходять вступний інструктаж у кабінетах з техніки безпеки і на робочих місцях, завданнями якого є:

- ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку і основами трудової дисципліни на підприємстві;
- ознайомлення з інструкціями, правилами й нормами з техніки безпеки і виробничої санітарії, електробезпеки і пожежної безпеки стосовно до умов конкретного структурного підрозділу і підприємства в цілому;
- ознайомлення із санітарно-гігієнічними заходами, проведеними на підприємстві.

Керівник практики від факультету контролює проведення і оформлення посадовими особами інструктажу на кожному новому робочому місці за встановленою на підприємстві формою.

При проходженні практики здобувач освіти зобов'язаний строго дотримуватися правил внутрішнього розпорядку: інструкцій, правил і норм техніки безпеки і виробничої санітарії.

Практикант зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію підприємства, кафедру і керівника практики від факультету про нещасні випадки, які сталися під час проходження практики.

При нещасному випадку, який трапився зі здобувачем освіти, керівники практики беруть безпосередню участь у розслідуванні його причин. Про результати розслідування керівники практики негайно повідомляють завідувача кафедри та/або керівництво деканату.

Не допускається використовувати здобувачів освіти на роботах, які не відповідають профілю спеціальності.

2.4. Зміст переддипломної практики

Під час практики студент виконує наступні види завдань:

- складає характеристику установи-базу практики з точки зору визначення проблем, які потребують цілеспрямованому психологічному дослідженню, і формулює запити до засобів дослідження;
- в ході практики студенти докладніше знайомляться з інструментарієм роботи психолога;
- додатковим видом діяльності студента під час переддипломної практики може бути практична робота, тобто робота, передбачена обов'язками психолога, але не пов'язана з основним дослідженням дипломного проєкту. Це може бути психодіагностика, психологічне консультування, просвітницька, психопрофілактична або психокорекційна діяльність.

У перший день студенти знайомляться з базою практики. Протягом наступних одного-двох днів студенти складають календарно-тематичний план роботи (**Додаток А**) та графік відвідування місця проходження практики. У календарному плані повинно бути детально (по датах) описані види роботи студента під час проходження практики. У графіку відвідування зазначається дата, години і місце знаходження практиканта. Всі етапи студент описує в щоденнику практики (**Додаток Б**), докладаючи зразки витратних матеріалів та тестів (анкет, опитувальників).

По закінченні практики студент повинен скласти і оформити звіт (**Додаток В**) про проходження практики та подати його керівнику практики для перевірки, заповнити його підписами, мати відгук про роботу студента за весь період проходження практики.

Під час проходження практики студенту необхідно провести декілька психодіагностичних або психокорекційних заходів і представити їх у матеріалах практики **за такою схемою:**

- Дата проведення дослідження.
- Досліджуваний (стать, вік, клінічний діагноз з коротким анамнезом).
- Методики дослідження.
- Хід дослідження (описати послідовність дослідження, поведінки досліджуваного).
- Результати (зведена таблиця емпіричних даних) і їх інтерпретація.
- Висновки і рекомендації.
- Додатки (емпіричні матеріали дослідження, анкети, малюнки, бланки).

Студент на підставі отриманих даних робить висновки, становить практичні рекомендації по роботі психолога з досліджуваними, враховуючи при цьому морально-етичні норми психолога.

Представник установи (практичний психолог) оцінює отримані дані, їх кількісний та якісний аналіз, відповідність вимогам установи, форму висновків, рекомендацій і виставляє оцінку за цей етап проходження практики як заключний.

Загальна оцінка всіх етапів відображається в характеристиці студента-практиканта, яку дає керівник практики від установи.

Після завершення переддипломної практики проводиться підсумкова конференція та захист практики.

2.5. Індивідуальні завдання студента-практиканта

Студент-практикант повинен ознайомитися та знати основні положення нормативно-правових актів, положення ОНУ.

Скласти спільно з безпосереднім керівником індивідуальний календарно-тематичний план роботи переддипломної практики (**Додаток А**).

Скласти спільно з безпосереднім керівником щоденник практики (**Додаток Б**).

Скласти спільно з безпосереднім керівником **програму практики**.

Програма практики складається з трьох етапів та включає в себе обов'язкове виконання завдань.

На початковому етапі практикант має зробити:

1 тиждень

Завдання 1. Вивчити загальні відомості про організацію: назва, адреса, ціль створення, структура організації.

Завдання 2. Ознайомитися з основними напрямками роботи баз практики.

Завдання 3. Скласти програму з керівником практики від закладу, відібрати методи дослідження, визначення процедури проведення досліджень, підготовка робочих матеріалів.

На основному етапі практики практикант має зробити:

2 тиждень

Завдання 4. Вивчити та провести короткий аналіз документів, що використовуються в діяльності організації (психологічні консультації).

Завдання 5. Вивчити та описати основні методи та прийоми роботи психолога-консультанта.

Завдання 6. Спільно з керівником практики від закладу провести аналіз методів та практик у закладі.

3 тиждень

Завдання 7. Проведення дослідження згідно з методиками та засобами баз практики та теми кваліфікаційної роботи.

Завдання 8. Проведення дослідження, застосування методів, які використовують на базі практики.

Завдання 9. Розробка та проведення спільно з керівником практики від закладу методів психокорекції, психодіагностики.

На заключному етапі практикант має зробити:

4 тиждень

Складання висновків. Підготовка до захисту переддипломної практики.

Завдання 10. Первинна обробка та аналіз одержаних результатів дослідження.

Завдання 11. Складання висновків та підготовка звіту за матеріалами проведеного дослідження та виконаних робіт.

Завдання 12. Підготовка презентації захисту переддипломної практики.

Завдання 13. Захистити результати практики у встановленому порядку.

Приклад індивідуального завдання практики прописано в таблиці 1.

Таблиця 1

Завдання переддипломної практики

№	Завдання	Форма звітності
1	Затвердження програми формульовального експерименту науковим керівником	Підпис наукового керівника на програмі формульовального експерименту
2	Формування експериментальної та контрольної груп із додержанням критеріїв відбору до участі в програмі	Опис у довільній форм
3	Вивчення психічного феномену в представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження до проведення формульовального експерименту	Таблиця Excel із внесеними первинними даними. Статистично опрацьовані результати (із застосуванням методів описової статистики, параметричні / непараметричні методи порівняння елементарних статистик), подані у вигляді таблиць, графіків
4	Реалізація корекційно-розвивального компонента психотехнології у визначених формах роботи	Опис у довільній формі. Фото та/або відеофіксація
5	Вивчення психічного феномену в представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження після проведення формульовального експерименту	Таблиця Excel із внесеними первинними даними. Статистично опрацьовані результати (із застосуванням методів описової статистики, параметричні / непараметричні методи порівняння елементарних статистик), подані у

		вигляді таблиць, графіків
6	Внесення уточнень до корекційно-розвивального компонента психотехнології за результатами формувального експерименту	Таблиця змін у корекційно-розвивальному компоненті психотехнології

3. ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Обов'язки керівника практики від кафедри ПОСТД КНУТД

Керівник практики від факультету:

- надає інформацію про особливості діяльності кафедри;
- ознайомлює здобувачів освіти із навчальною документацією базової практики кафедри;
- допомагає в оформленні договору бази практики;
- надає допомогу практикантам щодо планування й проведення НДРС;
- бере участь в атестації здобувача освіти за результатами переддипломної практики.

3.2. Обов'язки керівника практики від кафедр ПОСТД КНУТД

Обов'язками керівника практики від кафедри є:

- здійснення контролю прибуття здобувачів освіти на базу практики;
- надання консультації здобувачам щодо опрацювання літературних джерел;
- розробка та надання здобувачам індивідуальних завдань та вказівок для проходження практики, враховуючи специфіку тематики кваліфікаційної роботи;
- контроль за своєчасністю формування та виконанням індивідуальних графіків проходження практики студентами;
- консультування здобувачів освіти щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення необхідних документів;
- своєчасне оцінювання роботи здобувача освіти під час проходження та за результатами звіту з практики, виконання індивідуального завдання та інших документів щодо практики;
- контроль своєчасності подання здобувачами звітів з переддипломної практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірка та візування;
- здійснення вибіркового контролю стану проходження практики здобувачами безпосередньо на базі практики.

3.3. Обов'язки керівника практики від установи (підприємства)

Керівник практики від бази:

- бере участь в організації і проведенні установчої та підсумкової конференції;
- затверджує індивідуальний план роботи практикантів;
- сприяє у забезпеченні оптимальних умов для виконання завдань практики у закладах, в яких здобувачі освіти її проходять;
- допомагає практикантам у плануванні та проведенні різних видів психологічної роботи;
- надає консультації щодо виконання окремих завдань практики та оформлення звітної документації;
- підтримує зв'язок з адміністрацією установ, в яких проходять практику;
- перевіряє звітну документацію;
- оцінює якість виконання здобувачами освіти завдань практики, подає результати організатору практики (контролює заповнення звітної документації).

3.4. Обов'язки здобувачів освіти під час переддипломної практики

Здобувачі освіти зобов'язані:

- до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку отримати від керівника практики завдання та консультації щодо проходження практики і оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно (не пізніше зазначеної у наказі дати) прибути на базу практики;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку, які діють в установі (на підприємстві), строго дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- виконувати розпорядження адміністрації закладу та керівників практики;
- нести відповідальність за виконувану роботу і її результати на рівні із штатними працівниками;
- виконувати всі види роботи, передбачені програмою практики;
- оформляти необхідну звітну документацію, що відображає виконання відповідних етапів (розділів) індивідуального плану роботи здобувача;
- своєчасно надати керівникам практики письмові звіти про виконання всіх завдань, передбачених програмою практики;
- систематизувати матеріали практики;
- захистити перед комісією звіт про практику.

4. ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Основним документом, що свідчить про виконання здобувачем програми переддипломної практики є звітна документація практиканта. Зміст звітної документації повинен розкривати компетентності здобувача вищої освіти, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики.

Звітна документація оформляється індивідуально кожним студентом. За період проходження практики переддипломної практикант готує та подає не пізніше ніж за **п'ять днів до підсумкової конференції** пакет звітної документації, що містить такі структурні елементи:

1. **Індивідуальний календарно-тематичний план роботи** переддипломної практики, підписаний практикантом і керівником практики (Додаток А).
2. **Щоденник** з відгуком керівників практики від підприємства, організації, установи (Додаток Б).
3. **Звіт про виконання індивідуального плану практики**, підписаний здобувачем освіти, керівником практики та науковим керівником закладу вищої освіти, у якому практикант проходив практику. У кінці звіту здобувач освіти наголошує на позитивних сторонах практики, недоліках, що мали місце в організації практики, висловлює пропозиції та побажання щодо покращення практики (Додаток В).
4. Опис результатів знайомства з діяльністю психологічної служби за місцем проходження практики зі своїми коментарями.
5. Комплект, результати (бланки) та інтерпретації психодіагностичних обстежень.
6. Опис змісту психологічних консультацій (або психологічних тренінгів).
7. Опис змісту виконаних інших видів робіт (корекційної, просвітницької та ін.).
8. Розробка проведеного корекційного (розвивального, профілактичного) заходу, затверджена науковим керівником або керівником практики.

Змістова частина звіту повинна містити відомості про результати виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуальних завдань:

- коротку характеристику особливостей робочого місця і посадових обов'язків психолога на базі проходження практики;
- відомості щодо виконаної психодіагностичної роботи (конкретні завдання дослідження, перелік використаних методик, кількість обстежуваних, загальні тенденції у результатах, висновки та рекомендації на їх основі);

- узагальнені результати психодіагностичних досліджень з інформацією у вигляді таблиць, графіків, малюнків тощо складають обов'язковий додаток до звіту;
- відомості щодо змісту і об'єму проведеної психопрофілактичної роботи (плани-конспекти, аналіз), аналіз ефективності використаних методів і прийомів, виконаний на основі самозвітів та анкет учасників;
- інформацію про успішність виконання індивідуальних завдань;
- висновки щодо емпіричного ефекту практики повинні містити самоаналіз сформованих професійних умінь і навичок, рекомендації і побажання щодо змісту програми й форми проведення переддипломної практики.

Звіт перевіряється та затверджується керівниками практики від організації і кафедри ПОСТД КНУТД.

Вимоги до оформлення тексту звітної документації відповідають загальним вимогам, що ставляться до текстових документів. При оформленні тексту за допомогою комп'ютера слід дотримуватися таких загальних рекомендацій щодо форматування:

- основний шрифт – TimesNewRoman, 14 кегль, звичайний (без виділення жирним, курсивом і підкресленням), колір – чорний;
- основний міжрядковий інтервал – 1,5 (без застосування будь-яких інтервалів перед і після абзаців та пропусків рядків у тексті);
- в багаторядкових назвах пунктів/підпунктів, підрисункових написах і заголовках таблиць, всередині них – міжрядковий інтервал – 1,0;
- всередині таблиць міжрядковий інтервал – 1,0, шрифт – будь-якого розміру (але не менше 7);
- всередині рисунків (ілюстрацій) міжрядковий інтервал – 1,0, шрифт – будь-якого розміру, але не менше 7;
- абзацний відступ («новий рядок») – 1,25 см.

Рекомендований обсяг звітної документації – 10–15 сторінок основного тексту комп'ютерного набору (без врахування списку літератури та додатків). Звіт має бути ілюстрований таблицями, графіками, схемами тощо.

Література (приводиться перелік літератури, методичних матеріалів, що використовувалися здобувачем освіти у процесі проходження практики). Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, оформляється відповідно до діючих стандартів (ДСТУ-8302-2015).

Додатки оформляють з нової сторінки; в них систематизують зібраний на практиці фактичний матеріал. В додатках також розміщується матеріал, що не увійшов до основної частини звіту, але потрібний для його повноти і додаткового підтвердження матеріалу основної частини. Кожний додаток

починається з нової сторінки, має свій заголовок і нумерується літерами (А, Б, В і т. д.).

Захищені звіти про практику здаються на кафедру керівнику. Підсумки переддипломної практики обговорюються на засіданнях кафедр, підсумковій конференції із захисту практики, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні вченої ради. Письмові звіти зберігаються на кафедрі факультету протягом трьох років.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення переддипломної практики у тижневий термін кожен студент подає керівнику для перевірки та захисту пакет звітної документації:

1. **Щоденник** проходження практики, завірений та підписаний керівником бази практиці (установи), в якому дана розгорнута характеристика про проходження практики та виконаний обсяг роботи.
2. **Індивідуальний календарно-тематичний план** проходження практики.
3. **Звіт** про виконання програми та індивідуального плану практики.
4. **Презентацію** про проходженню переддипломної практики.
5. Протягом усієї практики здобувач освіти повинен вести щоденник практиканта. В цьому щоденнику практикант зазначає дату, час, місце та вид діяльності, яку він відповідно виконував. По закінченні практики студенти представляють звітну документацію. На підставі поданих документів керівник практики від кафедри проводить оцінку роботи студента.

Оформлений звіт одночасно з заповненим «Щоденником студента по практиці» здається керівникові практики від кафедри на перевірку.

Форма підсумкового контролю – захист результатів практики відбувається із диференційованою оцінкою, яка виставляється після доповіді на завершальній конференції. Здобувач допускається до складання заліку з переддипломної практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

Доповідь повинна відображати всі пункти звіту та результати аналізування власної практичної й науково-дослідної діяльності. Для отримання високої оцінки здобувач освіти повинен повністю виконати всі завдання практики, своєчасно оформити звітну документацію. Підсумкову оцінку за практику виставляє керівник практики.

Якщо здобувач освіти не виконав плану виробничої психологічної практики в повному обсязі й не подав відповідних звітних документів, його не допускають до підсумкової конференції. У разі незадоволення отриманою оцінкою студент має право звернутися до декана з проханням створити апеляційну комісію щодо перегляду результатів переддипломної практики.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок практикантів:

- повнота виконання програми практики;
- якість аналітичного звіту, висновків і пропозицій;
- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи практиканта;
- своєчасність і якість подання звітної документації.

Загальна диференційована оцінка за практику 100 балів – (зараховано, не зараховано) складається із суми балів, розподіл яких представлено у таблиці 2:

Таблиця 2

Розподіл балів, що отримують практиканти, які проходили практику на базах університету

№	Види робіт	Кількість балів
1.	Результат проходження практики (керівник від бази практики): Присутність на базі практики за індивідуальним планом роботи – 5 БАЛІВ; Якість виконання завдань за дорученням керівника від бази практики – 15 БАЛІВ	Максимум 20
2.	Ведення документації (щоденник, індивідуальний календарно-тематичний план, інша документація)	Максимум 10
3.	Представлення результатів практики та відповідність оформлення звітної документації методичним рекомендаціям (оцінюється керівником практики від кафедри): – Наявність і якість теоретичних, методичних та практичних матеріалів за змістом індивідуального плану проходження практики – 25 БАЛІВ. – Оформлення звіту – 5 БАЛІВ	Максимум 30
4.	Захист практики Презентація	Максимум 30 Максимум 10
	Сума:	100

Кількість балів за виконання звіту з переддипломної практики визначається керівником у процесі перевірки. При захисті звіту з практики студентом кількість балів може бути змінено.

«Зараховано» ставиться здобувачу, який у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики, проявивши при цьому самостійність,

ініціативність, творчий підхід. Звітна документація подана у встановлений термін та у повному обсязі, немає зауважень щодо її оформлення та змісту. Відгук керівника позитивний.

Повні і точні відповіді на всі запитання учасників звітної конференції.

Допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту.

«Не зараховано» ставиться здобувачу, який не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі. Звітна документація не представлена або оформлена недбало. Характеристика практиканта, щодо ставлення до практики і трудової дисципліни – негативна. При відповідях на запитання учасників звітної конференції здобувач освіти припускається помилок, не має твердих знань. Окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними.

Підведення підсумків переддипломної практики проходить на підсумковій конференції у присутності завідувача кафедрою, гаранта ОПП, керівників практики. Критерії оцінювання переддипломної практики наведені у таблиці 3.

Таблиця 3

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР / заліку	Оцінка за шкалою КНУТД	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно / зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре / зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно / зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно / не зараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Бандура, О. В. Психологічна підтримка дітей та підлітків у кризових ситуаціях: сучасні підходи. Київ: Ліра-К, 2021. 188 с.
2. Васильєва, Л. О. Посттравматичний стресовий розлад у дітей: діагностика та корекція. Харків: Основа, 2020. 120 с.
3. Ващук О.П. Психофізіологічна діагностика особистості. Навчально-методичний посібник. 2025. 108 с.
4. Горбачова, І. В. Психодіагностика в сучасній освіті: інноваційні методи. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 152 с.

5. Коваль, І. М. Психологічна допомога в умовах воєнного стану: практичний посібник. Київ: Генеза, 2023. 96 с.
6. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
7. Мельничук О.Б. Психологічна діагностика : навчальний посібник. 2023. 316 с.
8. Невидимі наслідки війни. Як розпізнати? Як спілкуватись? Як допомогти подолати? Довідник для широкого кола фахівців. Заг. ред.: К. Возніцина, Л. Литвиненко. Київ, 2020. 192 с.
9. Панчук Н. Практикум з групової психокорекції. 2026. 324 с.
10. Панчук Н. Психологічна діагностика професійної придатності фахівця : навчально-методичний посібник. 2026. 142 с.

Додаткова література

1. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Зливков, С.О. Лукомська, О.В. Федан. К.: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
2. Корб А. У пастці депресії. Як подолати тривожність і радіти життю. К. : Наш формат, 2019. 216 с.
3. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association (7th Edition). Washington, DC: APA, 2020.
4. Bonanno, G. A. The End of Trauma: How the New Science of Resilience Is Changing How We Think About PTSD. New York: Basic Books, 2021.
5. Herman, J. L. Truth and Repair: How Trauma Survivors Envision Justice. New York: Basic Books, 2023.
6. O'Connor, R. C., & Kirtley, O. J. The Psychology of Suicidal Behaviour. Cambridge: Cambridge University Press, 2022.
7. Van der Kolk, B. The Body Keeps the Score: Brain, Mind, and Body in the Healing of Trauma (оновлене видання 2021 року). New York: Penguin Books, 2021.

ДОДАТКИ

Додаток А

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

переддипломної практики студента _____ курсу
спеціальності _____

кафедри _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

№	Завдання	Термін виконання	Підпис практиканта	Підпис керівника

Керівник переддипломної практики від бази та/або кафедри
(науковий ступінь, наукове звання/посада,
прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Керівник практики від кафедри ПОСТД КНУТД

_____ (науковий ступінь, наукове звання/посада,
прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Київський національний університет технологій та дизайну
(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Здобувач _____ (вид і назва практики)
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Факультет _____
Кафедра _____
Рівень вищої освіти _____
спеціальність _____
_____ (назва)
_____ курс, група _____

Здобувач _____
(ім'я, прізвище)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи «_»_____202 року

(підпис) (посада, ім'я, прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи «_»_____202 року

(підпис) (посада, ім'я, прізвище відповідальної особи)

Примітки:

1. Форму призначено для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики. Заповнюється здобувачем особисто, крім розділів відгуку про роботу здобувача на практиці.

Зразок титульного листа звіту з практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет мистецтв і моди
Кафедра професійної освіти в сфері технологій та дизайну

ЗВІТ З ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Виконав (ла): **ПБ**

Курс:

Спеціальність: **С4 Психологія**

Форма навчання: **денна/заочна**

Керівник від бази практики: **посада, ПБ**

Захищено _____ 202 р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ I. Знайомство з базою практики.....	5
Розділ II. Календарний план-графік переддипломної практики.....	6
Розділ III. Емпіричне дослідження.....	8
3.1. Опис вибірки та методів дослідження.....	8
3.2. Програма дослідження.....	9
3.3. Результати дослідження.....	10
Висновки.....	13
Список використаних джерел.....	14
Додатки.....	15

Правила написання звітної документації

Звіт про проходження практики обсягом 10-15 сторінок формату А4 містить конкретний опис виконаної студентом роботи. Звіт має містити розділи згідно програми практики, відомості про виконання студентом усіх розділів відповідної програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Виконання індивідуального календарно-тематичного плану з науково-дослідної роботи відбивається у звіті окремим розділом.

Звіт містить такі компоненти у **зазначеній послідовності**:

1. **Титульний аркуш**;
2. **Зміст** (вказуються найменування розділів звіту та номери сторінок, що починають розділи);
3. **Вступ**. Практикант відображає цілі і задачі, які він вирішував в процесі практики, стисло описує контингент;
4. **Основна частина** (опис видів робіт, що ввійшли до робочої програми);
5. **Висновки** (стисло й по суті викладається думка про результати проходження практики і вносяться пропозиції з поліпшення її організації);
6. **Список використаних джерел** (приводиться перелік літератури, методичних матеріалів, що використовувалися студентом у процесі проходження практики);
7. **Додатки**

Захищені звіти про практику здаються на кафедру керівникам практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради факультету мистецтв і моди.